جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت حقوقی و امور مجلس

اداره کل سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت

آئین نامه شورای راهبردی سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه:

با عنایت به تاکید فرمایشات مقام معظم رهبری در شروع سال جاری مبنی بر"جهش تولید با مشارکت مردم " و با استناد به بند ۱۱ سیاست های ابلاغی ایشان در خصوص مشارکت فعالانه فرد، خانواده و جامعه در تامین، حفظ و ارتقای سلامت، در نظر است «آیین نامه شورای راهبردی سازمانهای مردم نهاد و خیرین سلامت» به منظور هدفمندسازی مشارکت های مردمی و تحقق تحولات اجتماعی محور در حوزه سلامت کشور، افزایش بهره مندی موثرازظرفیت خیرین، سازمانهای مردم نهاد و شرکت ها و بنگاه های اقتصادی فعال هم سو با سیاست های نظام سلامت کشور و افزایش مشارکت سازمان های دولتی و غیر دولتی در راستای توسعه زندگی سالم و مولد با اولویت مناطق کم برخوردار، به شرح مواد ذیل، جهت اجرا در سطوح وزارت بهداشت، درمان وآموزش پزشکی، دانشگاه/ دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور و_شبکه های بهداشتی درمانی کشور ابلاغ گردد.

ماده (۱) تعاریف:

- ✓ **وزارت:** منظور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
- ✓ **معاونت:** منظور معاونت حقوقی امور مجلس وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
- ✓ **اداره کل:** منظور اداره کل سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
- ✓ **شورا:** منظور شورای راهبردی سازمانهای مردم نهاد و خیرین سلامت می باشد.
- ✓ **سازمان های مردم نهاد:** نهاد غیر سیاسی و غیر انتفاعی بوده و با رویکرد اجتماعی توسط جمعی از اشخاص حقیقی به شکل داوطلبانه و رعایت مفاد آیین نامه تشکل های مردم نهاد مصوب سال ۱۳۹۵ هیات وزیران در موضوع مشخص پروانه فعالیت دریافت کرده و به ثبت می رسد.
- ✓ **دانشگاه/ دانشکده:** منظور دانشگاه/ دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور می باشد.
- ✓ **خیرین حقیقی:** افراد حقیقی که با نیت خیر و سهیم شدن در سلامت جامعه برای رفع نیازهای اساسی بخش‌های مختلف حوزه سلامت مشارکت می‌نمایند.
- ✓ **خیرین حقوقی:** گروه ها، جمعیت ها، موسسات، سازمان ها و شرکت های فعال در حوزه اجتماعی می باشند.
- ✓ **مسئولیت پذیری اجتماعی شرکتی(CSR):** مجموعه وظایف و تعهداتی است که شرکت بایستی در جهت حفظ، مراقبت و کمک به جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کند، انجام دهد.

ماده(۲) اهداف کلی:

- ✓ سیاست گذاری جهت اشاعه و گسترش فرهنگ نیکوکاری، وقف و کار داوطلبانه در نظام سلامت
- ✓ سیاست گذاری و برنامه ریزی جهت بهره مندی از ظرفیت فنی، تخصصی و مالی صاحبان سرمایه، خیرین و سازمان های مردم نهاد داخل و خارج از کشور به منظور رفع نیازهای اولویت دار نظام سلامت
- ✓ ظرفیت سازی جهت حضور داوطلبانه انجمن های علمی پزشکی، شرکت های دانش بنیان و استارت آپ های اجتماعی در نظام سلامت
- ✓ سیاست گذاری و برنامه ریزی به منظور رفع موانع مشارکت سازمان های مردم نهاد و خیرین داخل و خارج از کشور
- ✓ برنامه ریزی جهت تدوین قوانین حمایتی و تشویقی مشارکت های اجتماعی در حوزه سلامت
- ✓ توسعه مشارکت خیرین و سازمان های مردم نهاد در نظام سلامت با محوریت تقویت و توسعه مناطق محروم و کم برخوردار
- ✓ برنامه ریزی جهت آموزش و توانمند سازی مدیران و کارشناسان مشارکت های اجتماعی حوزه سلامت در کلیه سطوح حوزه سلامت
- ✓ توسعه و ترویج الگوهای اسلامی مشارکت و تامین مالی مردمی نظیر وقف ، نذر ، زکات و توسعه روش های نوآورانه تامین مالی مردمی در حوزه سلامت
- ✓ برنامه ریزی جهت واگذاری برخی برنامه ها و پویش ها به تشکل های مردم نهاد حوزه سلامت در راستای مردمی سازی و کاهش تصدی گری دولت در حوزه سلامت

ماده (۳) ساختار شورای راهبردی:

جهت عملیاتی نمودن اهداف تعیین شده در راستای مدیریت مشارکت خیرین و سازمان های مردم نهاد در چهار سطح زیر شورا ها و کمیته ها تشکیل می گردد.

۱. شورای راهبردی سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی
۲. شورای راهبردی مشارکت های بین الملل خیرین و سازمان های مردم نهاد وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی

۳. کمیته های راهبری سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی

۴. شورای راهبری سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت دانشگاه/دانشکده

۵. شورای راهبری سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت شبکه های بهداشتی درمانی

تبصره۱: کمیته های راهبری شامل «امور خیرین حوزه سلامت»، «امور سازمان های مردم نهاد سلامت و موسسات خیریه سلامت»، «مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت ها و بنگاه های اقتصادی(CSR)»، «مسائل حقوقی مرتبط با خیرین و سازمان های مردم نهاد سلامت»، «اقتصاد خیر و مردمی سازی نظام سلامت» و «مشارکت امور زنان در حوزه سلامت» می باشد.که در دستورالعمل جداگانه ای ساختار و شرح وظایف آن تدوین خواهد شد.

تبصره۲: اعضای کمیته های راهبری با پیشنهاد مدیر کل خیرین و سازمان های مردم نهاد توسط معاون حقوقی و امور مجلس منتصب خواهند شد.

تبصره۳: تشکیل شورای راهبری در مناطق آزاد کشور ومناطق ویژه اقتصادی تابع قوانین سازمان های مرتبط می باشد.

ماده (۴) ترکیب اعضای شورای راهبردی در سطح وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی:

- مقام عالی وزارت یا نماینده تام الاختیار – رئیس شورا

– معاون حقوقی و امور مجلس – نایب رئیس شورا

– مدیرکل اداره کل سازمان های مردم نهاد وخیرین سلامت دبیرشورا

– ۳ معاون وزیر به انتخاب مقام عالی وزارت

–۷ شخصیت برجسته و صاحب نظر در کشور، مسلط به امور سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت به پیشنهاد معاونت حقوقی و تایید مقام عالی وزارت

تبصره۴: سازمان های زیر مجموعه وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی مجامع خیریه، ارگان ها، نهاد ها و واحدهای برون سازمانی با نظر رئیس شورا و بر حسب موضوعیت جلسه دعوت خواهند شد.

تبصره۵: احکام اعضای شورای راهبردی به مدت دو سال شمسی می باشد.

تبصره ۶: دبیران کمیته های راهبری عضو شورای عالی بدون حق رای خواهند بود.

ماده (۵) شرح وظایف اعضای شورای راهبردی وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی:

- ✓ ارایه راهکارهای تخصصی جهت پیشبرد طرح ها وبرنامه های مربوط به ترویج، فرهنگ سازی و جذب و هدایت مشارکت های مردمی
- ✓ ارایه الگو جذب مشارکت خیرین،سازمان های مردم نهاد و شرکت ها و بنگاه های اقتصادی در تامین منابع مالی نظام سلامت کشور
- ✓ برنامه ریزی به منظور رفع چالش های مشارکت های خیرین و سازمان های مردم نهاد و مسئولیت اجتماعی شرکت ها و بنگاه های اقتصادی در حوزه سلامت
- ✓ طراحی و ارائه الگوی اسلامی ایرانی برای مشارکت سازمان های مردم نهاد و خیرین در نظام سلامت
- ✓ بهرمندی واستفاده از فناوری و روش های نوین، جهت جذب کمک های خیرین و سازمان های مردم نهاد داخل وخارج از کشور

تبصره ۷: کلیه مصوبات توسط دبیرخانه شورا تهیه و پس از امضای رئیس شورا ابلاغ می گردد.

ماده (۶) دبیرخانه شورای راهبردی در سطح وزارت:

دبیرخانه شورای راهبردی، اداره کل سازمانهای مردم نهاد و خیرین سلامت می باشد، لذا وظایف ذیل را عهده دار می باشد.

- ✓ هماهنگی جهت صدور ابلاغ برای اعضاء شورا با امضای رئیس شورا
- ✓ هماهنگی جهت برگزاری نشست های شورا و کمیته های راهبردی
- ✓ تعیین دستور جلسات نشست ها و ارسال دعوتنامه به اعضاء
- ✓ پیگیری اجرای مصوبات و ارایه گزارش به رئیس شورا
- ✓ بررسی و تهیه شاخص های ارزیابی عملکرد اعضای شورای راهبردی و کمیته های راهبری
- ✓ تعیین اعضای شرکت کننده در جلسات با هماهنگی رئیس شورا
- ✓ تجمیع نظرات و پیشنهادات مطروحه درنشست شورا جهت تعیین دستور جلسات آتی

ماده (۷) ترکیب اعضای شورای راهبردی مشارکت های بین الملل خیرین و سازمان های مردم نهاد وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی:

- مقام عالی وزارت یا نماینده تام الاختیار – رئیس شورا
- معاون حقوقی و امور مجلس – نایب رئیس شورا
- مدیرکل اداره کل سازمان های مردم نهاد وخیرین سلامت دبیرشورا
- اداره کل همکاریهای بین الملل وزارت بهداشت

–دو سازمان مردم نهاد فعال در حوزه بین الملل

– دو نفر ازاساتید/ افراد شاخص و تاثیر گذار در حوزه جلب مشارکت بین المللی

ماده (۸) شرح وظایف اعضای شورای راهبردی مشارکت های بین الملل خیرین و سازمان های مردم نهاد وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی:

- ✓ ارایه راهکارهای تخصصی جهت پیشبرد طرح ها وبرنامه های مربوط به ترویج، فرهنگ سازی و جذب و هدایت مشارکت های مردمی در حوزه بین الملل
- ✓ ارایه الگو جذب مشارکت ایرانیان مقیم خارج از کشور
- ✓ برنامه ریزی به منظور رفع چالش های مشارکت های خیرین حقیقی و حقوقی در حوزه بین المللی
- ✓ تعامل با وزارت امور خارجه و سفارت خانه برای توسعه همکاری و تسهیل موانع مشارکت بین الملل

ماده (۹) اعضای شورای راهبری در سطح دانشگاه/دانشکده:

– رئیس دانشگاه – رئیس شورا

– مدیر/رئیس اداره/ کارشناس مسئول/ مشاور رئیس دانشگاه در حوزه سازمانهای مردم نهاد و خیرین سلامت – دبیر شورا

– مدیر أمور حقوقی دانشگاه/دانشکده

– ۳ معاون به انتخاب رییس دانشگاه

– ۷ شخصیت برجسته و صاحب نظر در کشور، مسلط به امور سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت به پیشنهاد رئیس شورا

تبصره۸: مجامع خیریه در محدوده تحت پوشش دانشگاه/ دانشکده، ارگان ها، نهادها و واحدهای برون سازمانی با نظر رئیس شورا و بر حسب موضوعیت جلسه دعوت خواهند شد.

تبصره۹: اعضای شورای راهبری به مدت دو سال شمسی توسط رئیس دانشگاه/دانشکده منصوب می شوند.

ماده (۱۰) شرح وظایف اعضای شورای راهبری در سطح دانشگاه/ دانشکده:

- ✓ احصای نیازهای الویت دار مناطق تحت پوشش دانشگاه/ دانشکده
- ✓ استناد به اسناد بالا دستی جهت تهیه و تعریف نقشه راه مشارکتهای مردمی حوزه سلامت در دانشگاه/ دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور
- ✓ برگزاری نشست با متولیان موسسات خیریه و تشکل های عام المنفعه مردمی و سازمانهای بشردوستانه بین المللی جهت ایجاد گفتمان سازی مشترک و ارتباطات موثر در حوزه های مختلف نظام سلامت
- ✓ هماهنگی با کلیه سازمان های درون بخشی و برون بخشی در جهت شناسایی، جذب و ساماندهی خیرین و کمک های ایرانیان داخل و خارج از کشور

- ✓ شناسایی سازمان ها، موسسات، ارگان ها و هسته های علاقه مند به امور عام المنفعه به منظور شرکت و برگزاری نشست های مشترک جهت ارتقاء سطح همکاری و بهره گیری از توانمندی و استعداد های بالقوه آنان
- ✓ ارائه مشاوره به افراد خیر و نیکوکار در امور بهداشتی، درمانی و ... جهت تطبیق نیات خیرین با نیازهای جامعه توسط مدیران و کارشناسان ستاد/ دانشگاه/ دانشکده های علوم پزشکی
- ✓ ارائه پیشـنهاد در جهت تصـویب قوانین ومقررات لازم برای تسـهیل وتسریع در ارائه خدمات به مؤسسات خیریه درمانی نظام سلامت
- ✓ ارایه الگوی مناسب جهت بهره مندی از ظرفیت فرهیختگان حوزه اجتماعی، معتمدین وبزرگان جامعه، در سطح استان

تبصره۱۰: کلیه مصوبات توسط دبیرخانه شورا تهیه و پس از امضای رئیس شورا ابلاغ می گردد.

ماده (۱۱) دبیرخانه شورای راهبری دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی :

دبیرخانه شورای راهبری در اداره کل سازمان های مردم نهاد و خیرین سلامت دانشگاه/دانشکده می باشد که عهده دار وظایف به شرح ذیل می باشد: .

- ✓ تدوین نقشه راه مشارکتهای اجتماعی سلامت دردانشگاه/ دانشکده براساس اسناد بالا دستی ضمن جمع آوری نقطه نظرات اعضا شورا
- ✓ هماهنگی جهت برگزاری جلسات شورا
- ✓ هماهنگی جهت تهیه ابلاغ برای اعضاء شورا با امضای رئیس شورا
- ✓ هماهنگی جلسات و ارسال دعوتنامه به اعضاء
- ✓ هماهنگی جهت برگزاری نشست و تهیه دستور کار جلسات با هماهنگی رئیس شورا
- ✓ پیگیری اجرای مصوبات و ارایه گزارش به رئیس شورا
- ✓ بررسی و تهیه شاخص های ارزیابی عملکرد اعضاء
- ✓ تعیین اعضای شرکت کننده در جلسات با هماهنگی رئیس شورا
- ✓ تجمیع و ارزیابی نظرات کارشناسی و پیشنهادات اعضاء
- ✓ مستند سازی مصوبات شورا وارائه آن به شورای راهبردی ستاد

ماده (۱۲) اعضای شورای راهبری شبکه های بهداشتی درمانی

- ✓ رییس شبکه بهداشت و درمان شهرستان– رئیس شورا
- ✓ رییس بیمارستان های زیر مجموعه
- ✓ رییس دانشکده / رئیس مجتمع عالی سلامت / مراکز آموزشی زیر مجموعه

- ✓ ۵ نفر از افراد حقیقی و حقوقی موثر در منطقه تحت پوشش شبکه به پیشنهاد رییس شبکه و تایید رییس شورای دانشگاه/دانشکده

تبصره۱۱: دبیر شورای راهبری شبکه های بهداشتی درمانی به انتخاب رئیس شورا می باشد.

تبصره۱۲: در صورت وجود چندین دانشکده و مرکز آموزشی زیر مجموعه شبکه بهداشتی درمانی با هماهنگی رئیس شورای راهبری دانشگاه اعضا انتخاب خواهند شد.

ماده (۱۳) شرح وظایف اعضای شورای راهبری شبکه های بهداشتی درمانی:

- ✓ احصای نیازهای اولویت دار شبکه های بهداشتی درمانی
- ✓ برگزاری نشست با متولیان موسسات خیریه و تشکل های عام المنفعه مردمی تحت پوشش شبکه
- ✓ شناسایی سازمان ها، موسسات، ارگان ها و هسته های علاقه مند به امور عام المنفعه به منظور ایجاد گفتمان سازی تخصصی، شرکت و برگزاری نشست های مشترک جهت ارتقاء سطح همکاری و بهره مندی از توانمندی و استعداد های بالقوه آنان
- ✓ ارائه الگوی مناسب جهت بهره مندی از ظرفیت فرهیختگان حوزه اجتماعی، معتمدین وبزرگان جامعه، نمایندگان مردم وشوراهای اسلامی شهر وروستا جهت جذب کمک های خیرین و سازمان های مردم نهاد در سطح شهرستان
- ✓ برگزاری کمپین های مردمی با اولویت بهداشت و پیشگیری و توجه ویژه به مناطق کم برخوردار تحت پوشش

ماده (۱۴) فرایند نظارت و ارزیابی شورا در سطح ستاد/ دانشگاه/ دانشکده:

- ✓ بالاترین مقام شورا، مسئول تصمیم گیری و نظارت بر حسن اجرای کار می باشد.
- ✓ معاونت حقوقی و امور مجلس مسئول ارائه گزارشات کیفی و تفصیلی از عملکرد شورا به مقام عالی وزارت میباشد.
- ✓ به منظور بهبود این فرآیند، اداره کل به عنوان دبیرخانه شورا، گزارشات شش ماهه از روند انجام مصوبات شورا را تهیه و به معاونت حقوقی ارسال می نماید.

این دستورالعمل در **۱٤** ماده و **۱۲** تبصره به به تأیید مقام عالی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از زمان ابلاغ، لازم الاجرا می‌باشد.